

Text 1

Gunillas brev

Uppsala den 6 september

Kära Mamma!

Tack för senast! Det var en underbar tid vi hade tillsammans under semestern i Göteborg. Synd att det bara blev en vecka. Barnen tyckte att det var väldigt roligt att träffa mormor och morfar.

Vi har haft en ganska arbetsam tid. Barnen har börjat skolan och jag har också börjat arbeta igen. Det är roligt att vara tillbaka i skolan. Jag har årskurs 1 i år.

Olof fick arbete som murare på det nya skolbygget i början av augusti. Ja, det vet du redan. Det är skönt att han inte blir arbetslös i vinter.

Som du vet har Britta arbetat på sjukhuset här i stan i sommar. Hon slutade i mitten av augusti. Hon har sparat nästan hela lönen, för hon vill så gärna ta körkort, så fort hon blir 18 år. Nu har hon börjat årskurs två i gymnasieskolan. Hon säger att den naturvetenskapliga linjen är svår och vill gärna byta linje. Så ofta hon är ledig, är hon tillsammans med en trevlig pojke som heter Dan. Hans föräldrar är invandrare från Polen.

Mikael har vi haft lite problem med. Han har bytt skola och har inte fått några nya kamrater i klassen. Han brukar hålla på med frimärkena eller ligga på sängen och läsa serietidningar. Olof och jag har talat om att köpa en hund till honom.

Fredrik har börjat i förskolan. Han trivs bra och han gillar fröken. Varje dag berättar han vad fröken har sagt. Klockan tolv, när förskolan är slut, går han till faster Ulla, som bor nära förskolan. Hennes pojke Jan är lika gammal som Fredrik. De brukar sparka fotboll tillsammans.

Vi trivs bra i den nya lägenheten. Den är inte stor – bara tre rum – men vi bor centralt och modernt. Kan ni inte komma och hälsa på oss under julen, så att ni får se hur vi har det?

På fredag ska vi åka till Örebro och hälsa på Olofs föräldrar. De har varit med en sällskapsresa till Italien och de har säkert mycket att berätta. Nej, nu ska vi starta middag. Olof har redan satt på potatisen och jag måste hjälpa honom. Alla hälsar!

Kram från

Gunilla

Text 2

Hemmakväll

Det är tisdag kväll. Familjen sitter vid sitt middagsbord. Fredrik äter sin tredje portion glass. Han älskar glass.

Olof Det var en god middag! Nej, Fredrik, ät inte mer glass nu! Akta dig, du får ont i magen.

Britta Du var inte hungrig nyss. Du ät inte upp din fisk.

Fredrik Vår tyst! Du äter ingenting du.

Mikael Britta, hon vägar inte äta. Hon tänker bara på sin figur.

Gunilla Bråka inte nu! Kom och sätter er i vardagsrummet. Pappa har lovat, att han ska läsa högt ur en av sina nya deckare.

Olof "Bry dig inte om disken, Gunilla! Vi hjälper dig sedan.

Pojkarna sätter sig i soffan på var sin sida om Olof. De tittar nyfiket på hans bok. Gunilla tar sin stickning och Britta sätter sig på golvet en bit ifrån de andra. Hon tar upp sin kam ur fickan och kammar sitt hår.

Fredrik Vad heter boken?

Olof *Mordet under bordet. Lyssna nu men bli inte rädda! ... En bil står framför hotelllet. En svartklädd man står och väntar i porten. Han fäller upp sitt paraply, släpper något i sin högra ficka och går rakt fram mot bilen. Hans ögon är kalla och hans röst är hård, när han säger: Upp med händerna! Kör mig till kyrkogården! ...*

Fredrik Jag tycker inte att det är kùl, mamma. Kan jag inte få titta på TV i stället. Det är en fotbollsmatch på TV.

Gunilla Nej, det är så trevligt, när vi är tillsammans hela familjen. Och boken är spännande, tycker jag.

Britta Pappa och hans deckare! Nej, jag ska läsa en dikt i stället:

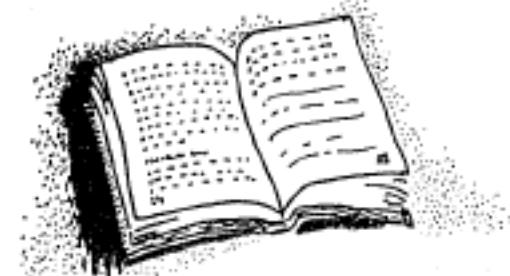
*Hans ögon möter mina
och munnen ler mot mig.
Han viskar i mitt öra
O vad jag älskar dig.*

Mikael Fy, så dumt! Nej, nu går jag in till mina frimärken i stället.

Britta Du förstår inte poesi. Här kan man inte vara. Jag går ut.

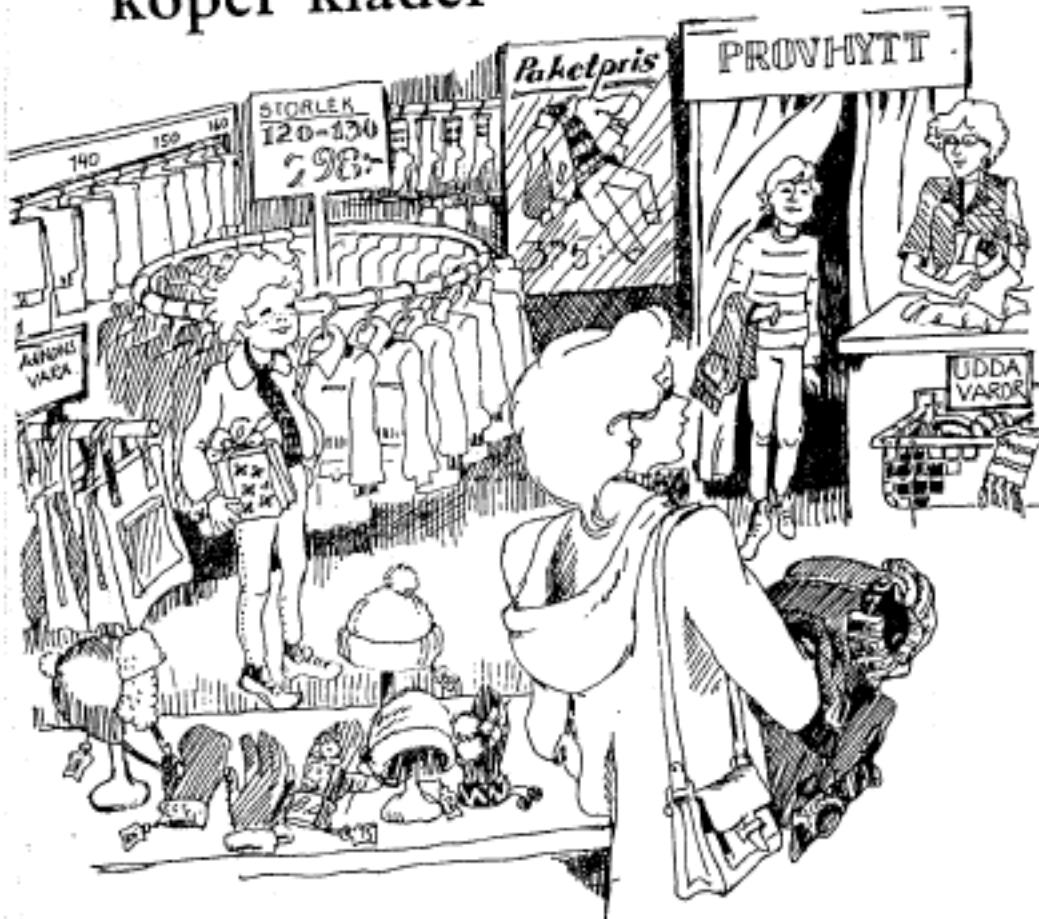
Gunilla Fredrik, du måste gå och lägga dig nu, om du ska orka gå till lekskolan imorgon. Jag följer med och hjälper dig. Fortsätt och läs du, Olof. Jag kommer snart tillbaka.

Olof Vilken familj! Var var jag? Jo, "... Kör mig till kyrkogården ..."

Text 3

Gunilla och pojkarna köper kläder

Det är den 21 oktober. På hemväg från skolan har Gunilla varit på posten och hämtat barnbidraget för Mikael och Fredrik. Pojkarna ska få nya kläder. Gunilla har hämtat Fredrik hos faster Ulja, och Mikael har också kommit hem från skolan. Gunilla och pojkarna går till ett av de stora varuhusen i centrum. Förr åker de rulltrappa upp till leksaksavdelningen. Där köper Fredrik ett litet rött tåg till sin kusin Jan, som fyller år i morgon. Sedan går de till avdelningen för barnkläder.

Gunilla Se här Fredrik, vilken fin blå tröja! Vill du ha den?

Fredrik Jag vill helst ha en sådan tröja som fröken i lekskolan har. Den är jättefin.

Gunilla Hur ser den ut då?

Fredrik Den är röd med svarta prickar.

Gunilla Jag tror inte att det finns några röda tröjor här. Och en blå tröja passar så bra till de nya byxorna, som du fick av mormor och morfar på födelsedagen. Ska vi inte ta den här i alla fall?

Fredrik Ja. Kan jag få ett nytt skäpp också? Ett brett svart skäpp. Alla andra har sådana skäpp!

Gunilla Vi ska se vad det kostar. Och så måste vi köpa en ny täckjacka till dig. Den gamla jackan är alldelens för kort. Prova den här brunna.

Fredrik Usch, vad den är bred! Finns det ingen smalare?

Gunilla Alla täckjackor ser breda ut, när de är nya. Vi kan inte ta en mindre storlek, för då blir jackan snart för liten. Här är en annan modell. Prova den.

Fredrik O, en svart jacka! Toppen! Får jag den?

Gunilla Ja, den passar bra och den är inte så dyr heller. Den tar vi.

Fredrik Matluma, jag behöver kissar!

Gunilla Det finns en toalett vid baren. Vägar du gå dit ensam?

Fredrik Ja, om du väntar här.

Gunilla Mikael, nu måste vi se om vi kan hitta ett par nya jeans till dig.

Mikael Jag vill inte ha några nya jeans. Jag har redan ett par.

Gunilla Ja men lilla Mikael, de är så gamla och trasiga och så är de för små. Jag skäms, när du går ut i dem. Se här är ett par svarta. Gå bort till provhytten och sätt på dig dem, så får vi se om de passar.

Mikael Men jag vill inte ha ...

Gunilla Gör nu som jag säger, Mikael!

Mikael Morsor!!!

Efter en liten stund kommer Mikael tillbaka med byxorna i handen.

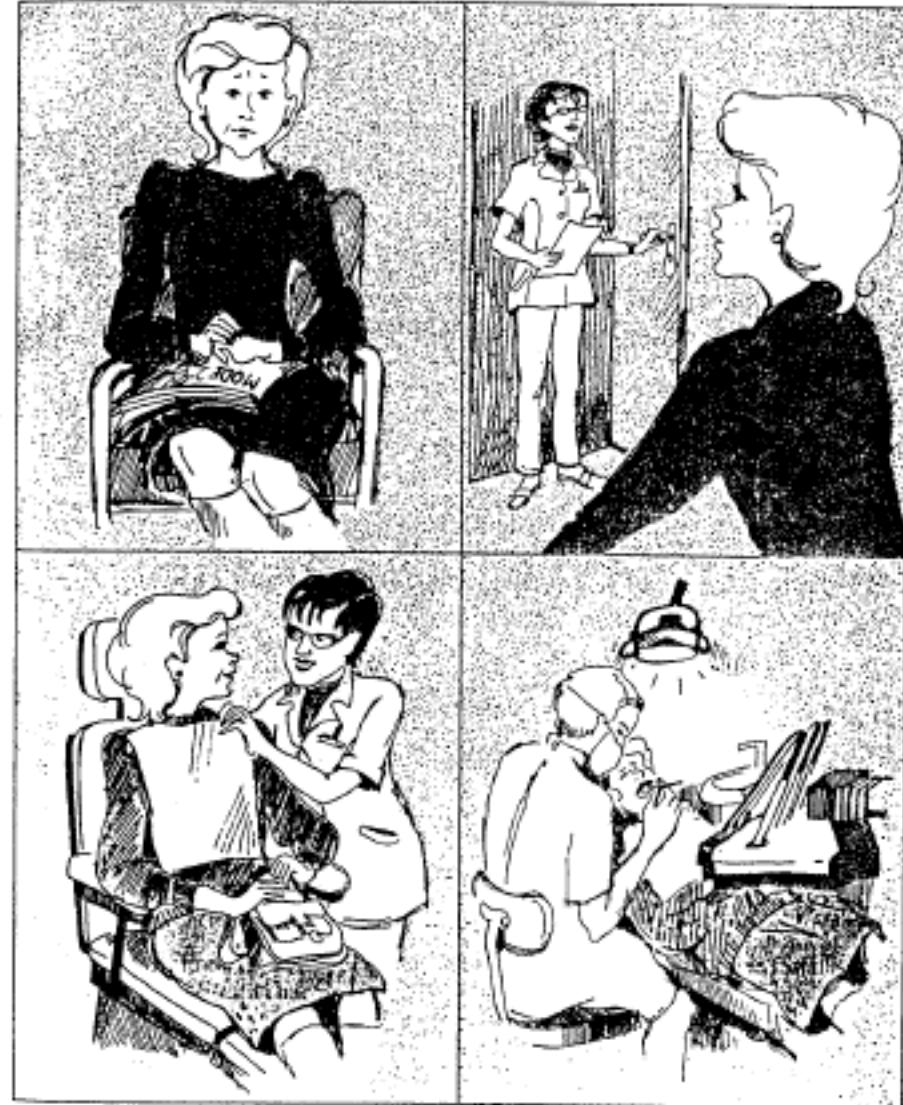
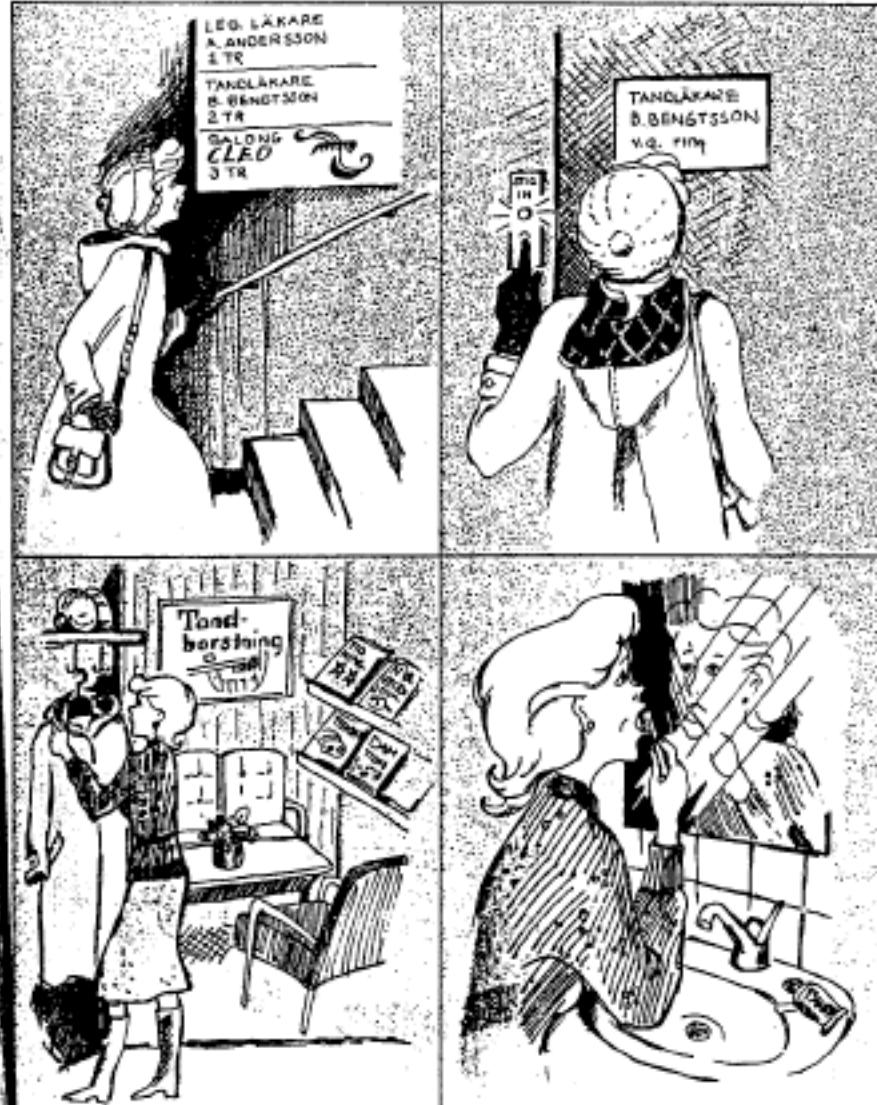
Mikael Jag kunde inte prova dem, för alla provhytter var upptagna!

Gunilla Ungar!!!

Text 4

Ett tandläkarbesök

Gunilla är på väg till tandläkaren. Hon kommer direkt från skolan. Hon fryser lite. Det är kallt ute. Hon känner sig orolig. Hon har alltid tyckt illa om att gå till tandläkaren, kanske därför att hon alltid har haft dåliga tänder. Hon går saktat men snart är hon framme.

Hon går in genom porten och åker hiss upp till tredje våningen. Där har tandläkare Bengtsson sin mottagning. I väntrummet tar hon av sig yttrekläderna. Sedan går hon in i det lilla toalettrummet för att borsta tänderna och kamma sig.

Hon sätter sig ner i väntrummet och tar en tidning. Men hon läser inte.

– Varför är jag så dum? Inte gör det så förskräckligt ont. Fast det gör det förstås... Olof brukar skratta åt henne när det blir tal om tandläkare där hemma. Det är lätt för honom att skratta, för han brukar aldrig ha några hål.

– Fru Svensson, varsgod! Gunilla rycker till och tittar upp. Tandsköterskan står inne i rummet och ler lite mot henne. Gunilla reser sig upp och följer efter sköterskan. När de kommer in i mottagningsrummet, säger tandsköterskan:

– Varsågod och sitt här!

Gunilla sätter sig och sköterskan sätter en servett runt halsen på henne. Sedan häller hon upp ett glas vatten och går ut ur rummet.

Gunilla sitter ensam och försöker tänka på något annat än tänder, borrh och tandvärk. Hon tänker på skolbarnen, på middagsmaten och så på Mikael. Hon är verkligen orolig för honom. Han är så ensam. Inga barn kommer hem till honom. Och han berättar så lite om hur det är i skolan. Det är svårt att veta, hur man ska kunna hjälpa honom.

Utan att hon har märkt det, har doktor Bengtsson kommit in i rummet och nu står han framme vid hennes stol. Han hälsar och frågar hur det står till. Han tittar på hennes tandkort. Sedan sätter han sig på en pall bredvid Gunilla. Hon gapar stort. Doktorn undersöker hennes tänder noga. Så säger han:

– Ja, det här är bättre än förra gången. Jag kan bara se ett hål uppe i vänstra överkiken. Jag tror att fru Svensson kan bli färdig idag.

Doktorn borrar. Det gör ont och Gunilla känner att tårarna börjar komma fram. Hon känner sig dum. Andra mäniskor är nog inte så känsliga som hon... Men nu slutar doktorn att borra. Han fyller tanden och säger:

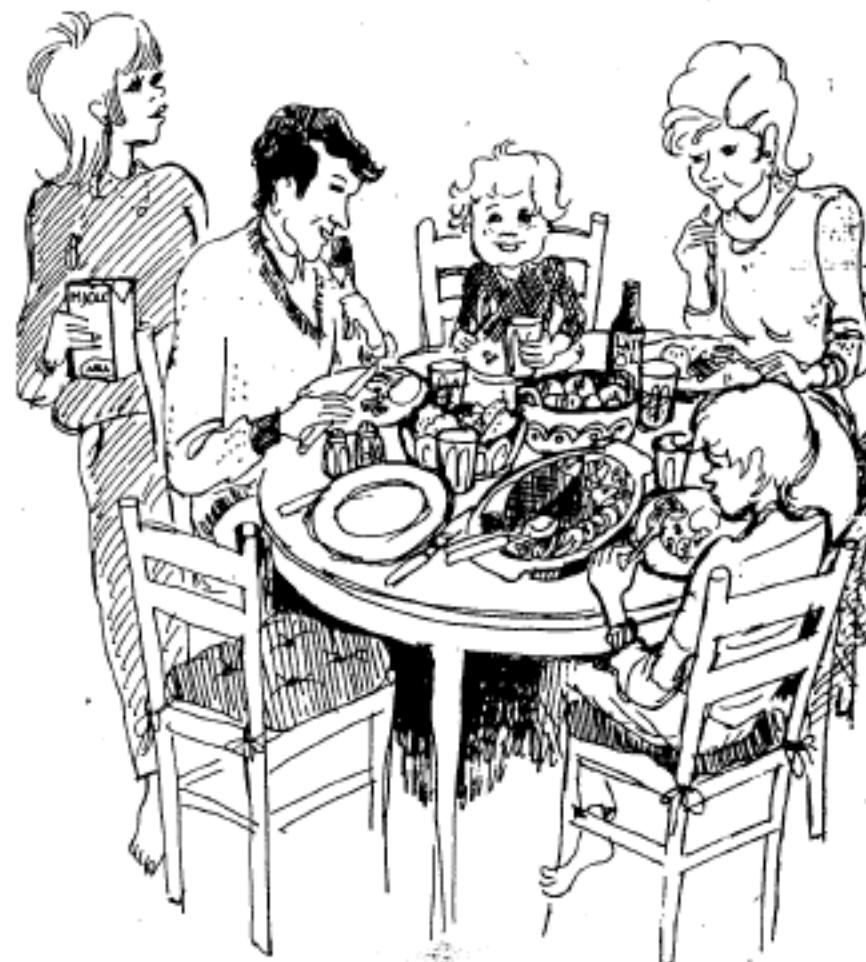
– Varsågod och skölj!

Och så är årets tandläkarbesök över. Ett helt år till nästa gång!

Text 5

Hur var det i skolan idag då?

Det är en eftermiddag i slutet av oktober. Fredrik har just kommit in. Han har varit ute och lekt. Han är ganska våt.

Gunilla Fredrik, så du ser ut! Du måste byta kläder före middagen! Snälla Britta, vi har ingen mjölk hemma och inget öl heller – du kan väl springa till affären före klockan sex. Då stänger de.

Tio minuter senare sätter familjen till bords. Under middagen pratar de om skolan.

Mikael Fisk! Det fick vi ju på matan idag!
 Gunilla Det var kokt torsk. Det här är stekt strömming. Förresten heter det
 inte "matan". Det heter matbespisningen!

Olof Nu ska vi inte bråka under middagen. Berätta hur det har varit i skolan
 idag i stället!

Fredrik Vi har haft jättekul. Efter mellanmålet fick vi gå till biblioteket. Och
 där fick vi låra oss hur man lånar böcker. Vi fick egna lånekort också.
 Usch, i morgon har vi skrivning i OÄ!

Mikael OÄ, vad är det?

Olof Orienteringsämnena, förstås.

Mikael Jaså. Då ska ni väl ut i skogen?

Olof Pappa, vad du är dum! Det är inte orientering det är fråga om! OÄ, det
 är ju geografi och naturkunskap och sånt!

Olof Jaha, då förstår jag.

Gunilla Det är verkligen svårt med alla de nya ämnena i skolan. Jag tycker att
 matematiken är rätt besvärlig. Man räknar inte alls på samma sätt som
 förr i tiden.

Mikael Prata inte om matte! Det är det värsta jag vet. Nåst svenska förstås.
 Och engelska.

Britta Och historia och kristendom och slöjd och musik och gymnastik . . .

Mikael Jumpa! Ja, det är botten! Åtminstone när vi måste spela fotboll eller
 handboll.

Gunilla "Jumpa"! Gymnastik heter det.

Mikael Alla andra säger ju "jumpa" och "matan". Då kan väl jag också få göra
 det?

Gunilla Visst, visst, men jag tycker att man ska värda sitt språk lite. Men nu
 bråkar vi inte mer om det. Hur har du haft det i skolan idag då, Britta?

Britta Tja, så där. Jag tycker ju inte heller om matte. Men oj, vilken jättegullig
 lärare vi har i fysik! Toppen!

Mikael Britta tänker bara på killar! – Vi har haft vikarie idag, för majen – förlåt
 mamma – magistern var sjuk. Vilket bråk det har varit!

Britta Men du bråkade väl inte, Mikael?

Olof Sluta retas, Britta! Mikael bråkar inte i skolan. Det gör du väl inte,
 Mikael?

Mikael Njaa-e.

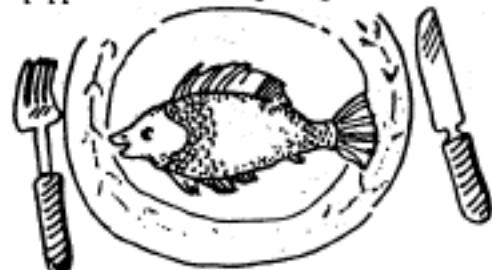
Olof Du då Gunilla, hur har du det med din klass?

Gunilla O, de är så gulliga och rara. Det är så roligt att ha en etta. Och så är de
 ju så entusiastiska och tycker att allting är roligt.

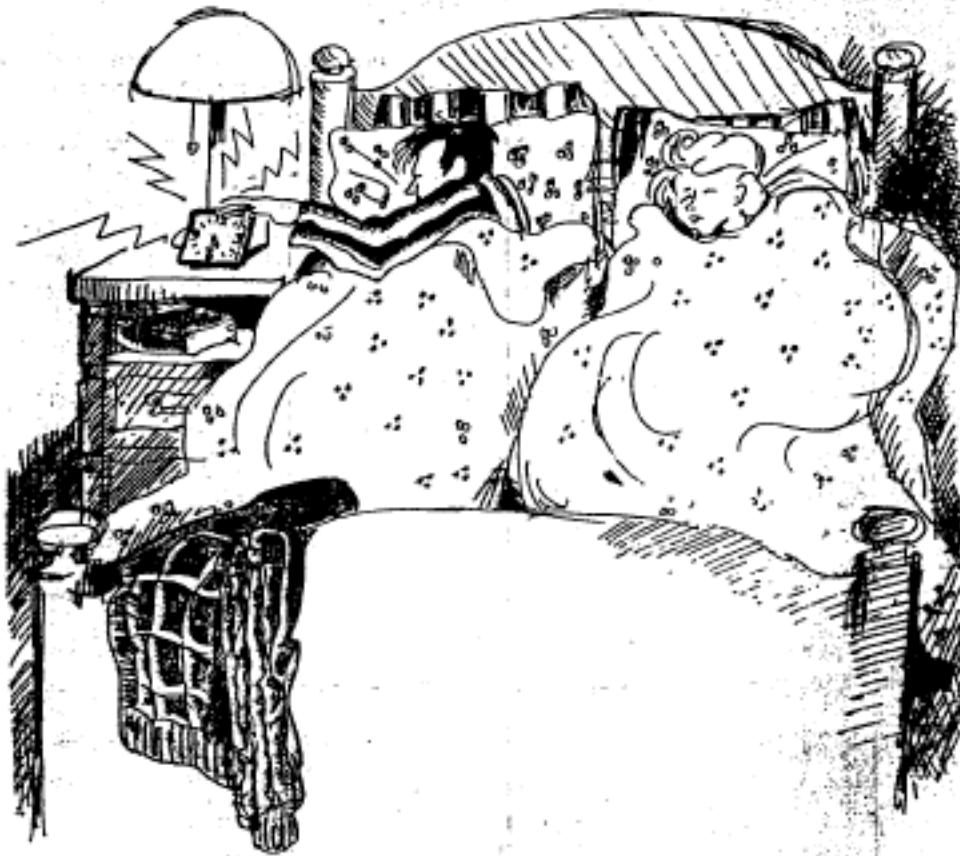
Mikael Annat blir det, när man har gått i skolan så länge som jag. Jag slutar
 nog efter nian jag. Jag är jättetrött på plugget.

Olof Skoltrött heter det väl?

Britta Bravo pappa! Har du lärt dig riktig svenska av mamma?

Text 6 Innan dagen börjar . . .

Klockan halv sex ringer väckarklockan. Olof stänger av den. Han känner sig lite trött. Gunilla och han låg och pratade länge kvällen innan. Han tittar på henne. Hon sover. Nej, kanske blundar hon bara, för nu ler hon lite mot honom. Olof sträcker på sig. Det är skönt i sängen. Han är rädd att han ska somna om. Klockan är kvart i sex nu. Han måste skynda sig.

Han går ut i badrummet. Innan han börjar tvätta sig, tar han av sig pyjamasjackan. Han känner sig lite piggare när han får kallt vatten i ansiktet. När han har torkat sig borstar han tänderna. Medan han står och rakar sig, kommer Fredrik in till honom, och frågar om barnprogrammet på radion har börjat.

– Nej, säger Olof. Det är mer än två timmar kvar. Gå och ligga dig igen! Mamma väcker dig klockan åtta, som hon brukar på måndagarna.

Nu är klockan sex. Olof har trekvart på sig, innan han måste gå till sitt arbete. Han går in i sovrummet, klär på sig och kammar sig. När han är klar går han in till Britta och väcker henne.

– Skynda dig nu! Det är ledigt i badrummet.

Britta gäspar, medan hon sätter sig upp i sängen.

– Usch, jag har ingen lust att gå till skolan. Jag känner mig inte riktigt bra.

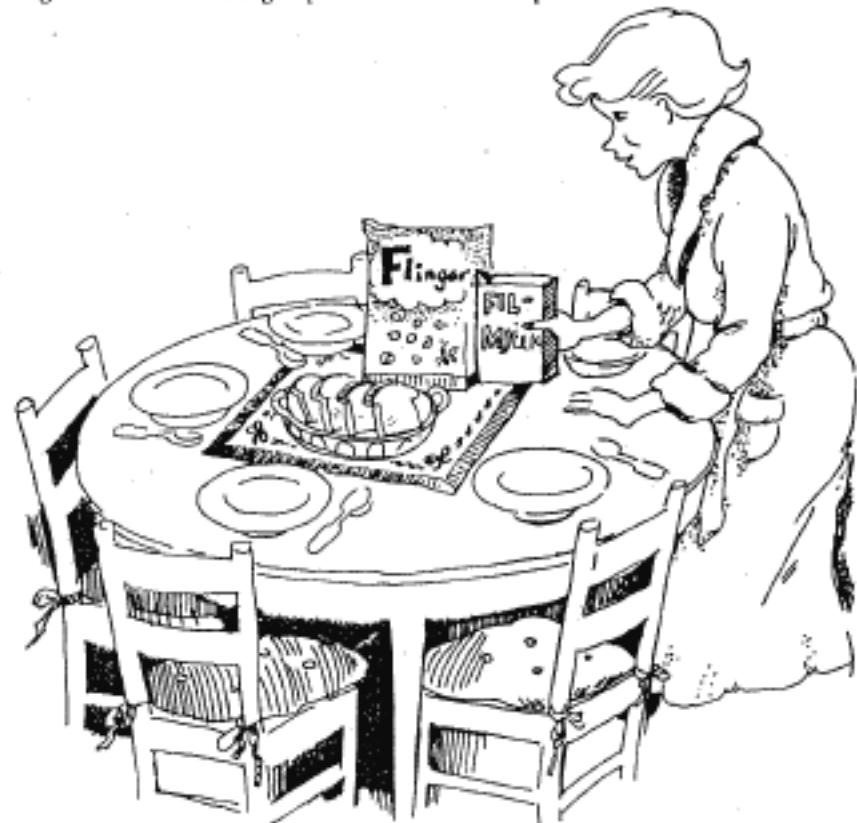
– Du har bråttom nu, säger Olof utan att bry sig om vad Britta säger. Väck Mikael, när du är klar i badrummet!

Sedan Olof kontrollerat att Britta stigit upp, går han ut i köket och sätter på tevatten. Medan han dukar bordet, hör han att Gunilla är uppe. Hon kommer ut i köket i morgonrock och hjälper honom att duka fram filmjölk och flingor.

– Skönt att jag inte börjar förrän klockan nio idag, säger hon. Men nu måste du snart vara klar, om du ska komma i tid till jobbet.

Gunilla och Olof börjar äta. Medan de äter, lyssnar de på nyheterna på radion. Just när Olof reser sig och går, kommer Britta och sätter sig vid bordet. Om några minuter kommer också Mikael. De äter under tystnad.

– Det är fantastiskt, vilken skillnad det är på frukost och middag i den här familjen, säger Gunilla och skrattar. På morgnarna finns det ingen som säger något – och vid middagen pratar alla i munnen på varandra.

Text 7 Kyrksöndag

Olof och Mikael cyklar mot Gamla Uppsala. Det är en fin höstdag med klart väder. Men det är kallt nu på morgnarna, för det har varit frost de sista nätterna. På åkarna letar kråkorna efter mat. Där finns också några andra fåglar. Mikael känner igen dem. Han frågar sin pappa vad det är för fåglar. Han känner sig lite dum när Olof säger:

– Du menar väl inte måsarna?

Det är kallt att cykla. Mikael fryser både om händer och fötter. Han borde ha tagit tjocka vantar och inte de här tunna handskarna. Skorna är också för tunna.

Mikael har sin scoutskjorta under täckjackan. Hans scoutgrupp har kyrksöndag idag. De ska träffas i Gamla Uppsala kyrka och vara med på en gudstjänst klockan tio. Många av Mikaelars skolkamrater från hans gamla klass är med i denna scoutgrupp och därför är det extra roligt.

När de är framme vid kyrkan parkerar de cyklarna och läser dem. Olof lägger båda nycklarna i sin ficka. Sedan går de in i den gamla vackra 1100-talskyrkan. Vid ingången står två pojkar och delar ut psalmböcker. Kyrkan är nästan full. Många scouter har sina föräldrar och syskon med sig. Mikael nickar åt några vänner. Han lyser upp när han får syn på sin kamrat Sven. Olof och Mikael sätter sig bredvid honom och hans bröder.

Gudstjänsten börjar med psalmsång:

*Härlig är jorden,
härlig är Guds himmel,
skön är själarnas pilgrimsgång.
Genom de fagra
riken på jorden
gå vi till paradis med sång.*

Det är en psalm som Mikael kan utantill, så han sjunger med. Sedan blir det bön och läsning av en bibeltext. Mikael har svårt att koncentrera sig. Han sitter och bläddrar i psalmboken och tittar efter hur nästa psalm börjar. Det är samma psalm som de har sjungit i skolan och som de har i läxa till nästa vecka, nummer 306: Jag lyfter mina händer upp till Guds berg och hus ...

Nu står prästen i predikstolen. Han predikar om tron, hoppet och kärleken. "... Vad betyder dessa viktiga ord för oss, som idag sitter här i denna gamla vackra kyrka? Har orden samma innehåll för oss alla? Eller har dessa ord kanske inte något innehåll alls längre? Bibeln berättar om en tro som är så stark att den kan förflytta berg, om ett hopp som är starkare än döden ..." Mikael börjar fundera på vad "tro, hopp och kärlek" betyder för honom. Snart hör han prästen sluta: "... och störst av dessa tre är kärleken. Amen."

Text 8 Advent och Lucia

Första söndagen i advent tar Gunilla fram en ljusstake med fyra ljus och sätter den på bordet i vardagsrummet. När familjen dricker sitt eftermiddagskaffe, tänder hon ett ljud.

Fredrik Varför tänder du inte alla ljusen, mamma?

Gunilla Har du glömt det? Det här är en adventsljusstake. Nästa söndag tänder vi två ljus och söndagen därpå tre ljus. När vi tänder alla fyra, är det snart jul!

Fredrik Måste man göra så?

Gunilla Nej, men vi tycker att det är en trevlig tradition. I morgon har fröken säkert en adventsljusstake i lekskolan också. Och eftersom ni är lediga på söndagarna, får ni nog tända det första ljuset i morgon i stället.

☆ ☆ ☆

Den 13 december är det Lucia-dagen. Britta, Mikael och Fredrik stiger upp klockan fem. De är alldelens tysta för att inte väcka mamma och pappa. Medan Mikael kokar kaffe, dukar Fredrik en fin bricka. Han ställer två koppar och ett fat med lussekatter och pepparkakor på brickan. Britta ska vara Lucia. Hon sätter ljus i Lucia-kronan, som hon ska ha på huvudet.

När kaffet är klart, sätter Britta på sig ett vitt nattlinne, som går ända ner till fötterna. Hon sätter på sig Lucia-kronan och Mikael tänder ljusen. När Fredrik har tagit på sig en lång vit skjorta, sätter han en hög pappersmössa på huvudet. Han ska vara stjärngosse. När Mikael var mindre, ville han också gärna vara stjärngosse. Men nu vill han inte klä ut sig, säger han.

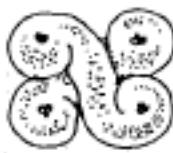
Så snart allt är klart, går barnen in i sovrummet till föräldrarna och väcker dem med Lucia-sången:

Natten går tunga fjät
runt gärd och stuva
Kring jord som soln förlät
skungorna riva.
Då i vårt mörke hus
stiger med tända ljus
Sankta Lucia, Sankta Lucia.

Medan mamma och pappa dricker kaffe, sjunger barnen några julslånger. Mamma och pappa tycker att det är mycket vackert.

Sedan måste Britta gå. Hon ska träffa sina klasskamrater. Innan skolan börjar, ska de gå hem till några lärare och "lussa".

Pappa måste stiga upp för att komma i tid till arbetet, men Fredrik kryper ner i hans säng. Snart sover stjärngossen igen med tummen i munnen!

Text 9

Nu är det jul igen ...

Det var lång kö framför kassan i snabbköpet. Olof var trött och hungrig. Han hade inte haft tid att gå hem och äta middag efter jobbet. Affärerna var öppna till klockan åtta nu dagarna före jul och han hade tänkt försöka handla alla julklappar på en gång. Han avskydde att gå i affärer i vanliga fall och nu var det hemskt. Det var så mycket folk överallt. Han hade inte precis blivit glad, när Gunilla hade brett honom köpa hem den långa listan med mat också, men han hade inte sagt något.

Han förstod att hon hade förskräckligt jobbigt också, och sedan var det ju han som hade bilen om dagarna. Klockan var redan halv åtta. Han hade inte hunnit handla alla julklappar än. Han hade köpt ett par skridskor till Fredrik, eftersom hans gamla skridskor var för små. Åt Mikael hade han köpt ett nytt frimärksalbum. Mikael ville ha en hund, det visste han, men det kunde han ju inte få nu, eftersom ingen kunde vara hemma hos den om dagarna. Till sommaren kanske.

Nu var det Olofs tur. 223:50! Olof plockade ihop varorna och gick ut ur affären. Hur kunde det bli så dyrt? De hade ju tänkt sig en billigare jul i år. Julskinka och lutfisk måste de ha förstas, och lite korv och sylta och... Och så alla julklappar dessutom! Tur att det blev några kronor tillbaka på skatten lagom till jul.

Olof ställde in sina tunga kassar i bilen och gick till Konsums stora varuhus för att köpa ett nattlinne åt Britta. När han såg hur mycket folk det var därinne, vände han vid dörren.

Nästa år ska jag köpa julklappar i augusti, tänkte han när han åkte hem.

☆ ☆ ☆

Nu är det jul igen, nu är det jul igen
och julen varar intill påska

Det var inte sant, det var inte sant
för däremellan kommer fastan.

Äntligen julafhton! Fredrik vaknade först av alla. Han försökte väcka pappa, som hade flyttat in i pojkarnas rum över julen.

– Ska vi inte stiga upp snart?

Olof tittade på klockan. Den var bara sex. Gunilla och han hade kommit sent i säng och han var trött.

– Vi kan inte stiga upp så tidigt. Då väcker vi mormor och morfar som ligger i vardagsrummet. Försök sova lite till!

Fredrik kunde naturligtvis inte sovna igen. Han hade ju väntat så på julafhton. För länge sedan hade han börjat räkna "dan före dan... före dopparedan".

– Kan vi inte gå upp på vinden och hämta julgranssakerna? viskade han.

– Okej. Om du lovar att vara alldelens tyst så...

De tog ner den stora kartongen med julgranssaker och satte sig i köket.

– Tiita, här är mitt fina julgranshjärta som jag gjorde förra året.

– Ssch, inte så högt, viskade pappa.

Fredrik hittade också sin stora julgranskaramell och Brittas gamla julbock. När Fredrik hade sorterat alla julgranssaker, hade de andra vaknat. Efter frukosten klädde Fredrik och morfar julgranen. Den blev väldigt fin. Klockan tolv var det dopp i grytan med mormors goda bröd. Sedan lade alla sina små och stora paket under julgranen. Eftermiddagen var lång som en hel vecka, tyckte Fredrik som sprang mellan TV:n och julgranen, där julklapparna låg.

☆ ☆ ☆

Julbord, lutfisk, risgrynsgröt. Alldeles för mycket mat, tyckte Britta, som tänkte på sina snäva byxor, som hon skulle ha på nyårsafton.

Efter maten kom äntligen julklappsutdelningen. Fredrik var tomt – men Mikael måste hjälpa tomten att läsa namnen på paketen, eftersom "tomten var gammal och såg dåligt".

– Vems är det här stora paketet? mumlade tomten i skägget.

– Det är Fredriks, sa Mikael.

– Hurra! Det är mitt stora paket, ropade tomten. Hm . . . det vill säga . . . ge det till Fredrik, när han kommer hem!

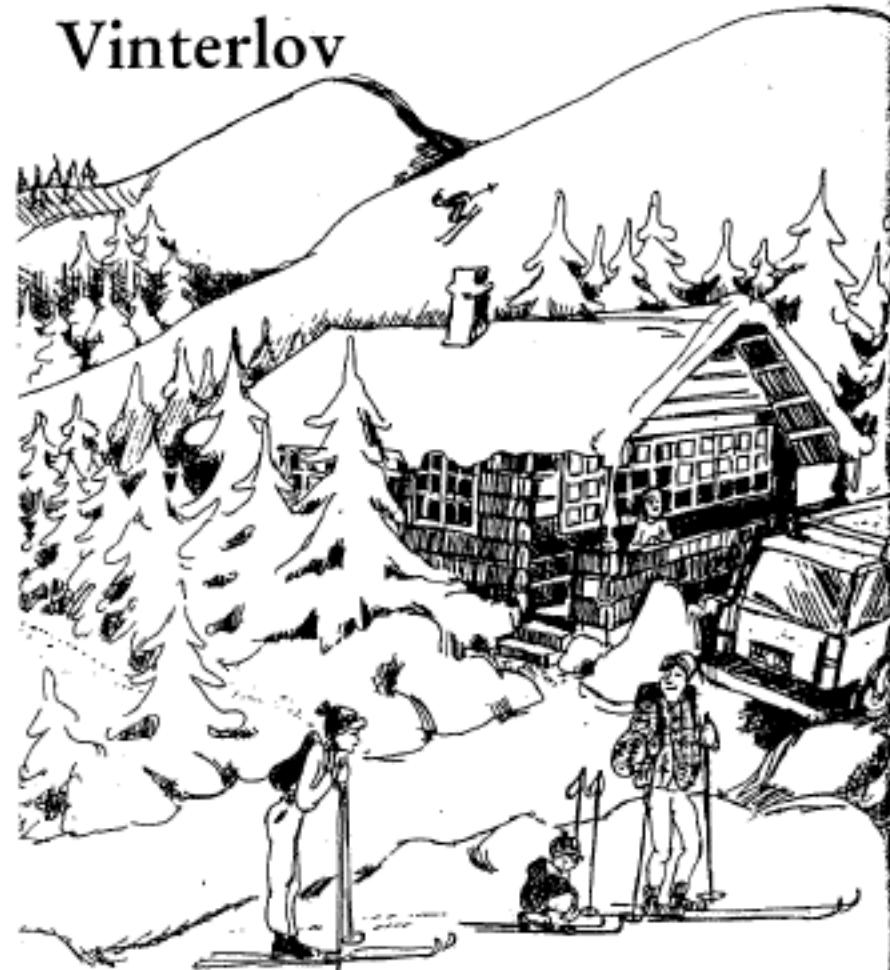
Efter julklappsutdelningen tackade alla varandra för presenterna. Mikael började genast syssla med sitt fina frimärksalbum, och pappa tog av sig sina trasiga gamla tofflor och satte på sig de nya. Fredrik, Britta och mormor satte sig runt köksbordet med Fredriks nya pussel. Men innan den första pusselfiguren var färdig, somnade Fredrik.

– Finns det några snälla barn här? mumlade han i sömnen, när pappa bar in honom i sängen.

– Ja, det kan du skriva upp att det gör, svarade pappa. Men det hörde inte tomten.

Text 10 Vinterlov

Den sista veckan i februari är Gunilla och barnen lediga från skolan. De har vinterlov. Olof har sparat sin sista semestervecka från förra året, så han är också ledig. Hela familjen ska åka till fjällen. De har hyrt en stuga i Idre. Där finns det många olika stugor att hyra. De minsta stugorna är förstås billigast. Men familjen består av fem personer, och därför har de hyrt en stuga av den största sorten. Det är deras första fjällresa.

På lördag eftermiddag kommer de fram till Idre. De har åkt 40 mil men de är ändå inte så trötta. Nu har ju deras bästa vintervecka börjat!

Medan Britta kokar choklad och gör i ordning smörgåsar, tar Olof ner skidorna från biltaket. Mikael hjälper Gunilla att bärta in väskorna. Fredrik är piggast. Han springer omkring och tittar på allt nytt.

Nästa dag skiner solen. När familjen har ätit frukost, tar Mikael skidorna och åker direkt till den högsta backen. Han är den bästa skidåkaren i familjen. Britta vill sitta vid stugan och sola. Gunilla, Olof och Fredrik ska åka skidor men de vill inte åka i backen.

Olof Här finns det många fina skidspår. Vilket ska vi välja?
Gunilla Eftersom det är vår första dag i fjällen, ska vi väl inte åka det längsta spåret. Om du orkar Fredrik, kan vi åka 5 kilometer.
Fredrik Jag kan åka 5 tusen kilometer!

Varje dag är det vackert väder. Sven, Mikaelns bästa kamrat i den förra skolan, bor med sina föräldrar i en annan stuga, så Mikael och han är tillsammans hela dagarna. Britta solar och solar. När Fredrik inte åker skidor med mamma och pappa, åker han tefat i en liten backe i näheten av stugan.

En dag tar familjen smörgåsar med sig och åker upp på Städjan. Det är det högsta fjället i näheten. Britta är också med! Efter två timmar är de uppe på toppen.

Gunilla Det här var den vackraste utsikten på hela veckan!

Olof Och de godaste smörgåsarna!

Britta Och jag är världens tröttaste!

Snart är det lördag igen och familjen Svenssons fjällvecka är slut. Olof och Gunilla har haft sin skönaste semester på länge, Mikael har lärt sig åka slalom, Fredrik har vunnit en skidtävling för de minsta barnen och Britta har blivit brunast i familjen. Alla tycker att det har varit deras trevligaste vinterlov. De åker mot Uppsala igen medan bilradion spelar:

*Det finns på toppen
av högsta trädet
i längsta skogen
i största landet
en liten flicka med blåsvart hår.
Och när det blåser
på högsta trädet
i längsta skogen
i största landet
då över skogen det båret när.*

*Och du som lyssnar
till denna visa
och är en flicka
med svarta lockar
jag undrar bara om det var du
som blåste bort
ifrån högsta trädet
i längsta skogen
i största landet
en dag när trädet bröts mitt itu.*

("Flickan i trädet", text och musik: Fritz Sjöström)

Text 11

Livet är urtrist – Livet är stenkul

– Hej Britta!

– Hej!

– Vill du vara snäll och gå till affären och köpa två liter mjölk, innan du tar av dig kappan. Maten ska vara klar om en timme, och jag har inte mjölk så det räcker till pannkakorna.

– Kunde du inte ha köpt det på hemvägen! Det är alltid samma sak, när man kommer hem. "Britta, vill du göra det! Britta, vill du hjälpa mig med det!" Mikael kan väl gå i stället!

– Han är inte inne. Jag går själv. Men jag får be dig att inte använda den där tonen i fortsättningen!

☆☆☆

Pang!

Britta gick in i rummet och smällde igen dörren. Hon var på ett uruselt humör. Hade varit det i flera dagar nu.

Det började i lördags. Dan och hon hade varit på bio. Efteråt gick de på kondis och träffade gänget. Brittas klasskamrat, Pia, kom fram och presenterade Milena, en polsk flicka som nyligen hade kommit till Sverige. Milena blev mycket glad över att få träffa någon, som hon kunde tala polska med. Snart satt Dan och hon och pratade och skrattade och Britta kände sig helt utanför. Hon förstod ingenting av samtalet. När Britta tog på sig kappan och gick, märkte inte Dan att hon försvann.

I söndags morgon ringde Dan. Britta var mycket kort i telefonen, och saade att hon var upptagen hela söndagen.

– Kan vi träffas i morgon eller på tisdag? undrade Dan.

– Nej, jag måste plugga matte hela veckan. Vi har prov på fredag.

Britta och Dan brukade träffas ett par kvällar i veckan, och så på lördagar och söndagar förstås. Det hade de gjort alltsedan de träffades för mer än ett halvår sedan. Nu hade han inte ringt på tre dagar!

Britta försökte koncentrera sig på matteboken, men det lyckades inte. Skulle hon ringa? Nejeh! Hon hade ju verkligen varit dum i lördags. Eller var det hon som hade varit dum? Hon började förstå hur det var att inte begripa, vad andra satt och pratade om. Dan tex. Han talade ju bra svenska, men allt kunde han inte förstå så klart. Tänk om hon skulle ringa i alla fall.

- 39 60 56.
- Hej Dan! Det är Britta.
- Hej Britta! Hur går det med matten?
- Dåligt. Det är urtrist. Har du lust att komma hit i kväll?
- Lust har jag, men jag kan inte i kväll. Mamma och pappa går på kurs på onsdagar, som du vet, och jag måste vara hemma hos småbarnen. Men du kan väl komma hit?
- Okej. Jag ska bara läsa läxorna. Det gör jag på någon timme. Och sedan ska jag kaka.
- Bra. Då ses vi om ett tag.

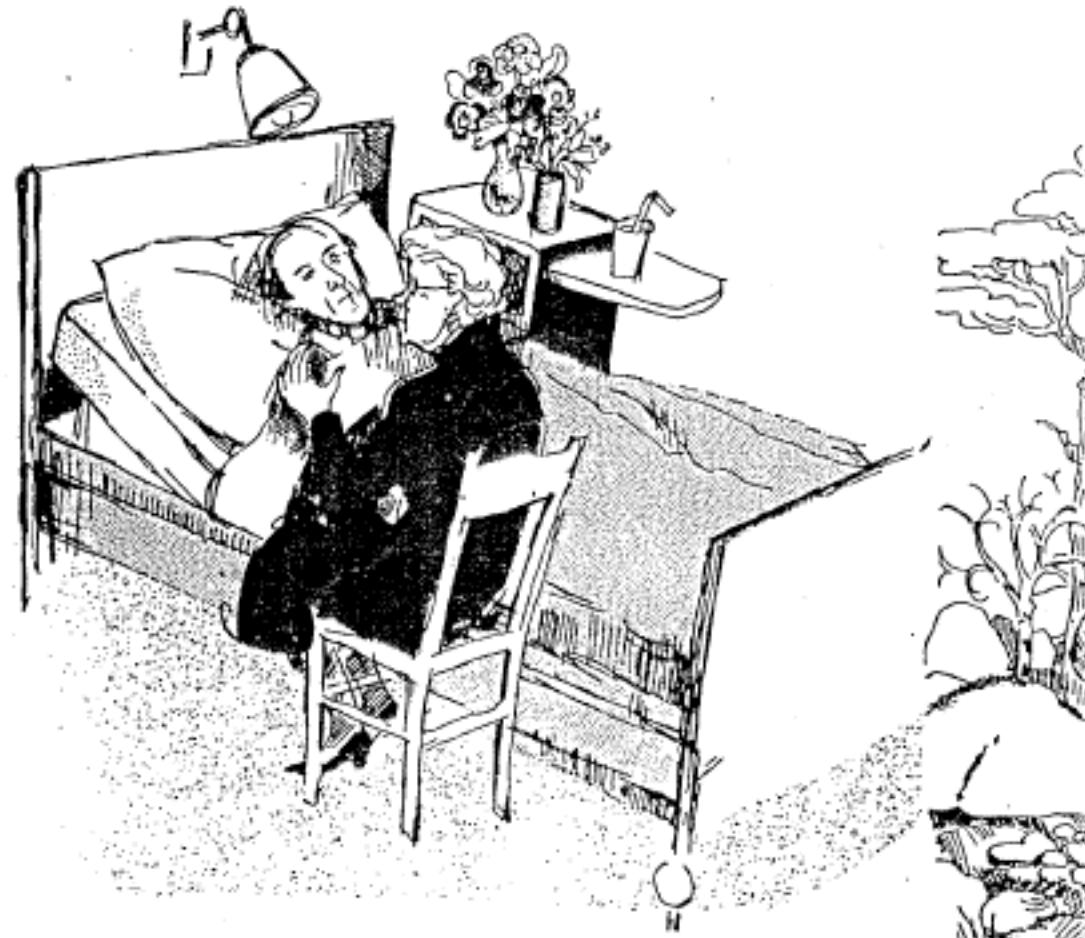
☆☆☆

- Maten är klar! ropade Gunilla från köket. Britta slog ihop sina böcker och gick ut till matbordet. Under middagen var hon på ett strålande humör.
- Gå nu och sätt er och drick kaffe i vardagsrummet, så ska jag diskta, sade hon när alla hade ätit.
- Gunilla tog med sig kaffebrickan och gick ut i vardagsrummet.
- Om man ändå kunde förstå sig på tonåringar, suckade hon.

Text 12

Morfars död

Redan i trappan hörde Gunilla telefonen ringa. Hon sprang uppför de sista trappstegen och satte snabbt nyckeln i låset. Och hon hörde. Andflödd svarade hon med sitt nummer.

Det var hennes mamma som ringde från Göteborg. Gunilla hörde genast att rösten inte låt som vanligt.

- Gunilla, nu har pappa fått sluta... Han är död. Det känns så svårt... Jag har suttit hos honom hela natten. Han var väldigt svag och hade så svårt att andas. Som du vet, kunde han inte äta på flera dagar. Så fort han fick någon mat, började han kräkas.

Gunilla kände att tårarna började rinna nerför kinderna. Även om hon länge hade vetat att det skulle hända, så kändes det överkligt nu. Hon kunde inte fatta att hon aldrig mer skulle få se honom. Hon försökte göra rösten stadig men lyckades inte riktigt.

– Mamma, jag måste komma ner till Göteborg och hjälpa dig. Jag ska försöka ordna vikarie några dagar, och så ska jag tala med Ulla och fråga om Fredrik får ligga över där. Jag ringer dig i kväll innan jag åker.

☆ ☆ ☆

Klockan sju stod Gunilla på stationen och väntade på tåget. Olof var med henne. De var allvarliga och tysta. Gunilla mindes, hur hon stått här i slutet av december och vinkat av sina föräldrar, när de lämnade Uppsala efter julhelgen. Det var sista gången hon såg sin pappa i livet. Hon kom ihåg att Olof då hade sagt något om, att hennes pappa hade åldrats mycket på sista tiden.

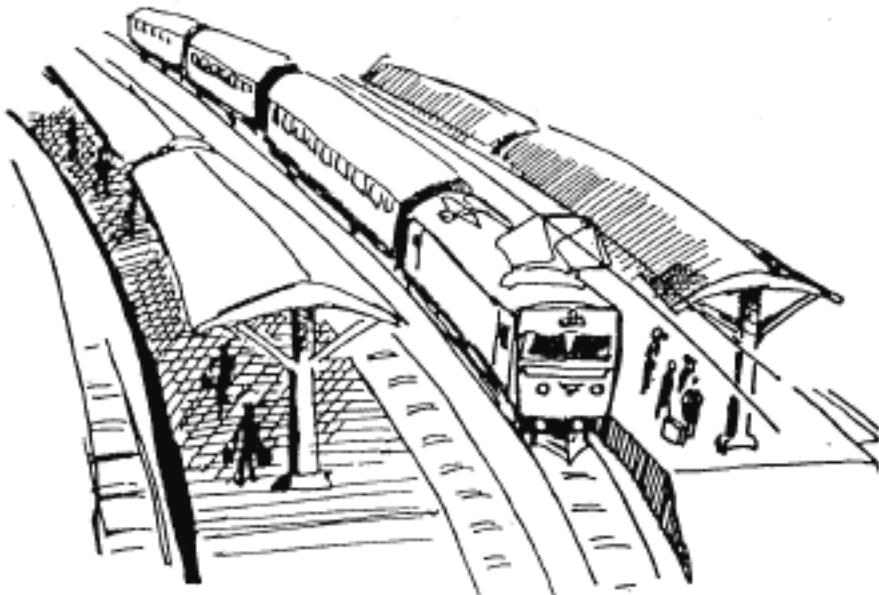
Gunilla önskade att Olof hade kunnat följa med henne. Det var svåra dagar som hon hade framför sig. Hon kände sig så ensam och ledsen.

– Följ ned mig, bad hon, fastän hon visste att det var omöjligt.

– Du vet att det inte går... Jag kommer till begravningen. Hoppas att ni kan ordna så att den blir på lördag. Jag tror nästan att Britta vill följa med också. Hon trivdes så bra med morfar. De förstod alltid varandra. Hon har det svårt nu. När vi gick hemifrån hörde jag att hon låg på sin säng och gråt. Hon sörjer verkligen.

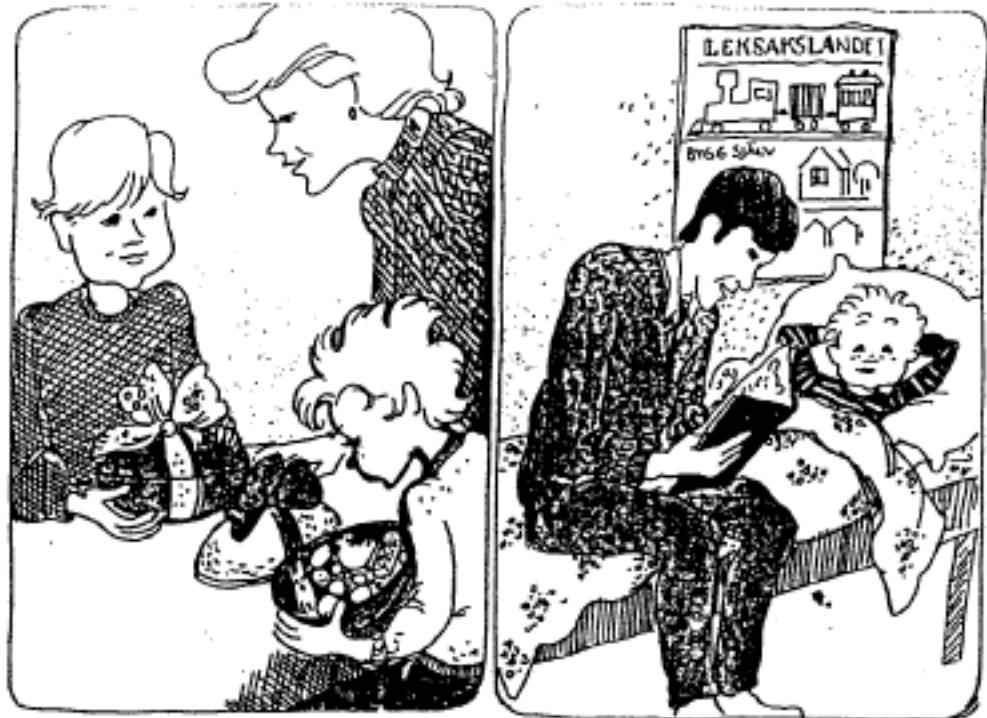
– Ja, du måste försöka hjälpa henne. Kommer du ihåg att pappa brukade säga "Tiden läker alla slä"? Det är svårt att tro på det just nu.

– Se upp, nu kommer tåget! Hålsa till din mamma och sköt väl om henne.

Text 13 Påskafhton

Medan äggen kokade, tog Fredrik fram sina vattenfärgar och ett par penslar. Han och Mikael skulle måla äggen. Det var påskafhton. På bordet stod påskriset i en vas. Det hade små ljusgröna blad.

Olof och Gunilla hade varit ute och handlat. Affärerna var stängda både på söndag och på måndag och därför hade de köpt mat för tre dagar. Dan hade en gång berättat om sin första helg i Sverige. Han och hans familj kom till Uppsala strax före pingst i fjol. De visste inte att måndagen var annandag och att affärerna brukade vara stängda då. Därför blev de tvungna att gå ut och äta på restaurang på annandagen, trots att det var dyrt. Nu visste de att också långfredagen var helgdag i Sverige.

Trots alla köer i affärerna hade Olof och Gunilla inte varit borta så länge. På hemvägen hade de köpt en bukett påskliljor och tulpaner och lite godis till Mikael och Fredrik. Längst upp i ett skåp i köket hade Gunilla två påskägg av papp. Varje påskafhton tog hon fram dem och fyllde dem med godsaker och så fick pojkarna var sitt påskägg efter middagen.

Det var kväll. Pojkarna sov redan. Olof hade läst en saga för Fredrik och sedan hade han suttit på sängkanten hos Mikael en stund och pratat med honom. Nu satt han tillsammans med Gunilla och Britta i vardagsrummet. Det var skönt att sitta så här i lugn och ro och dricka en kopp te på kvällen.

Britta Det är en sak som jag skulle vilja prata med er om.
Olof Jaså, vad är det då?

Britta Jag vill sluta skolan.
Gunilla Vill du sluta skolan? Varför det?

Britta Därför att jag vill jobba på sjukhus i ställer, tror jag. Jag trivdes ju så bra, när jag jobbade där i somras, trots att jag bara fick göra enkla saker. Därför tycker jag att det är så onödigt att gå i gymnasiet. Varför ska jag plugga en massa matte, som jag i alla fall inte begriper?

Gunilla Nej, det är klart, men du har ju bara ett år kvar. Och man kan väl inte sluta skolan, bara därför att matematiken är svår.

Olof Ja, jag har alltid tyckt att det var synd att jag inte fick studera, när jag var ung. Jag tycker att du ska vara tacksam för att du får gå i skolan. Annat var det ...

Britta "...när jag var ung." Jag vet att du inte fick gå i skolan, därför att farfar och farmor inte hade råd. Och jag vet att det är fantastiskt fint, att man får plugga gratis nuförtiden. Men jag vill faktiskt inte fortsätta. Den här terminen får du väl i alla fall gå kvar i skolan, tycker jag. Sedan kan du ju arbeta på sjukhuset ett år, så får vi se om du vill börja om i gymnasiet nästa höst. Du kan kanske få börja vikariera redan i sommar.

Britta Jag ville egentligen sluta i höstas men jag vägde inte säga det då. Och i julas var ju morfar och mormor här, så då blev det heller inte av. Om ni visste, vad jag har varit rädd för att säga det. Jag trodde att ni skulle bli både arga och ledsna.

Olof Det är klart att vi måste prata om en sän här sak.
Gunilla Ja, och om du är säker på att du inte vill fortsätta i skolan, så kan ju inte pappa och jag rwinga dig.

Olof Bara du inte ångrar dig om några år.
Britta I så fall finns det ju vuxenutbildning!

Text 14

En vårpromenad

Gunilla och Mikael var ute och promenerade i skogen. Det var en världag i början av maj. Solen sken, de hörde lärkan och de plockade vårbloommor, både tussilago och vitsippor. De letade efter blåsippor också, men de kunde inte hitta några.

Gunilla gick och tänkte på ett samtal som hon hade haft med Mikael s lärare häromdagen. Läraren hade sagt, att Mikael inte hade någon speciell vän i klassen utan var ganska ensam. Han undrade om Mikael inte hade sagt något hemma om hur han hade det i skolan. Gunilla ville gärna prata med Mikael om det här, men hon visste inte hur hon skulle börja. De hade det så fint tillsammans nu, och hon var rädd att Mikael bara skulle bli irriterad och att dagen skulle bli förstörd.

– Du, sa hon, vem är egentligen din bästa vän i skolan?

– Hur så? kom det genast från Mikael.

– Jag bara undrade . . . Du har ju aldrig haft någon skolkamrat med dig hem, sedan vi flyttade. I din gamla skola hade du ju inte några svårigheter att få kamrater.

– Nä, där kände jag ju alla.

– Är de dumma mot dig i skolan?

– Nä, inte precis.

– Hur är din lärare då? Tycker du att han är bra?

– Finns det några bra lärare?

De gick tysta. Gunilla visste inte om hon skulle göra något nytt försök att prata om skolan. Hon undrade varför det hade blivit så här, varför det var så svårt att få kontakt med Mikael, så fort man kom in på personliga saker. Berodde det på att hon hade yrkesarbetat ända sedan han var liten och att hon inte hade haft tillräckligt med tid för honom? Hon tittade på Mikael och beslöt att vänta med det här samtalet till en annan gång. Då började han plötsligt själv:

– Vet du vad jag tycker sämst om i skolan? Det är inte att jag inte har någon bättis. Det gör inte så mycket. Det värsta är när vi har jumpa och ska spela fotboll. Då ska vi först välja lag. Det är alltid Anders och Krister som väljer. Och de väljer alltid killarna i samma ordning. Jag och en tjock kille som heter Ulf, vi blir alltid sist.

– Spelar ni två sättst då?

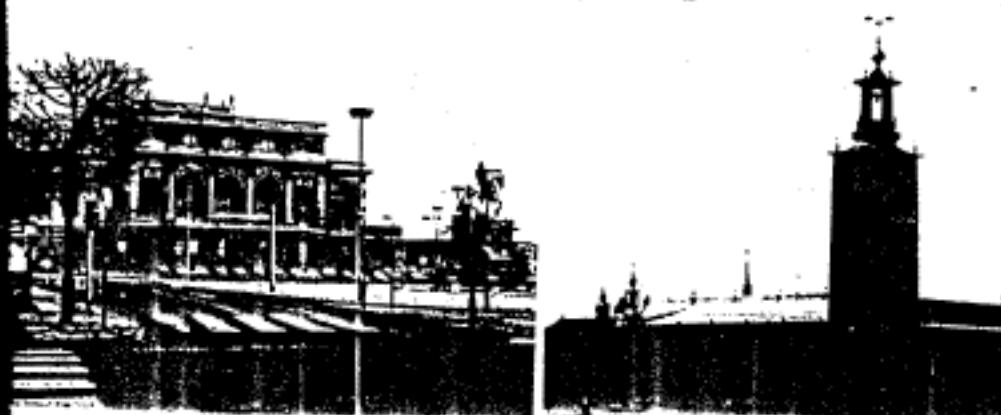
– Kanske. Men man vet ju inte, när man aldrig får bollen – och när man alltid måste spela back. Förstår du?

– Ja, Mikael, jag tror att jag förstår.

Text 15

Kultur och kultur ...

Det är en popkonsert i Stockholm på fredag kväll. Dan och Britta vill gärna åka dit och lyssna på den. Britta har en farbror och faster i Farsta och de har sagt att Britta alltid kan övernatta hos dem, när hon kommer till Stockholm. Britta ringer upp sin farbror:

- Hej farbror Allan! Det är Britta.
- Nämnen hej Britta! Hur mår du?
- Tack fint.
- Kommer du inte och hälsar på oss snart?
- Jo, det är faktiskt därför jag ringer. Dan och jag tänkte gå på popkonsert i Stockholm på fredag kväll, och vi undrar om vi möjligent kan få övernatta hos er?
- Självklart. När kommer ni?
- Vi kan inte komma förrän efter konserten. När går sista tunnelbanetåget?
- Jag vet inte exakt, men det är ganska sent. Det värsta är att ni inte kommer in genom porten efter klockan nio ... Jag vet. Jag skickar en nyckel på posten i kväll, så har vi löst det lilla problemet.
- Tack, snälla farbror Allan. Kan man göra något trevligt i Stockholm på lördag?
- Ja visst, det finns massor att göra. Ni kan ju gå på Operan t ex. Det finns det ju ingen i Uppsala.
- Nja, jag vet inte ...
- Ja, om ni inte vill gå på Operan, kan ni ju gå på teater. Det går säkert någon intressant pjäs. Problemet är förstås, att det sällan finns några biljetter kvar om det är en bra pjäs. Har Dan varit på Skansen?
- Det vet jag faktiskt inte.
- Jaså. Ja, annars tycker jag att ni ska gå dit. Och så kan ni gå på Moderna Museet. Det är alltid trevligt.
- Ja, det är sant.
- Vill du inte visa Dan Kulturhuset?
- Där har jag själv aldrig varit.
- Menar du, att du aldrig har varit där! Då måste ni gå dit. Där kan man göra allt möjligt. Lyssna på skivor, se film och fika t ex. Ibland är det också teater där. Det mest är dessutom gratis.
- Farbror Allan hade många fler förslag och Britta satt länge i telefonen.
- Nå vad sade han? ville Dan veta, när Britta äntligen lade på luren.
- Han sade, att vi var välkomna dit. Han undrade faktiskt, om vi inte kunde stanna till söndag.
- Hade han något trevligt att föreslå. Något bra diskotek t ex?
- Inte precis något diskotek. Han nämnde opera, teater, museer ...
- Stopp! Jag tror jag åker hem direkt efter popkonserten.
- Var inte dum! Det finns nog ett diskotek i Stockholm också! Och du kommer säkert att gilla farbror Allan och faster Sonja.
- Hm ...

Text 16

Svenssons bjuder på middag

"3 ägg, 3 dl socker, 3 dl vetemjöl, 1/2 tsk bakpulver, 100 g margarin, 25 sötmandlar.

Ägg och socker vispas kraftigt. Mjöl och bakpulver blandas och rörs ner i smeten. Margarinet smälts och blandas i sist. Smeten hälls i en låg och vid form, som först smörjs och bröas. Formen sätts i ugnen (180°). Mandeln skallas och delas. När kakan har gräddats i 10 minuter, ströss mandeln försiktigt på kakan. Kakan gräddas i ungefär 30 minuter till."

Britta satt och läste i kokboken. Hon skulle göra en efterrättstårtा, för faster Ulla och farbror Bengt och Jan skulle komma och äta middag. Hon var egentligen inte rodd av matlagning men hon tyckte om att baka. Fast just nu skulle hon heller vilja träffa Dan. Men hon fick väl stanna hemma över middagen.

Medan kakan gräddades, vispade hon grädden som de skulle äta till kakan. Mamma stod och stekte köttbullar. Det luktade så gott.

Nu var klockan sex. Maten var klar och Britta och mamma hade hjälpts åt att städa undan i köket. Efter mycket tårt hadde Mikael och Fredrik dukat bordet. Pappa hade just kommit hem från jobbet och tvättat sig och bytt kläder. Han var alldeles blöt när han kom hem, för det hade regnat hela dagen och det regnade fortfarande.

Det ringde på dörren. Fredrik sprang och öppnade. Där stod faster Ulla och farbror Bengt och Jan. De tog av sig ytterkläderna i hallen och de tog också av sig skorna, eftersom de var smutsiga och våta.

Olof Välkomna! Det var verkligen trevligt att få träffa er allihop igen!

Gunilla Kom in i köket. Maten är klar så vi kan sätta oss direkt.

Jan Fint! Jag är jättelusnrig! Vad får vi?

Ulla Men Jan, så frågar man väl inte!

Gunilla Du ska få köttbullar, och så har Britta bakat en fin tårtा till efterrätt.

Snart var köttbullarna slut och av tårtan fanns det bara en liten bit kvar. Alla var mättta och belitna.

Ulla Tack för maten, Gunilla! Det var verkligen gott.

Gunilla Det var roligt att höra.

Bengt Ja, tack ska du ha. Och vilken god tårtा du hade gjort, Britta. Jag visste inte att du var så huslig.

Fredrik och Jan sprang genast in i pojkarnas rum utan att tacka för maten.

Bengt Hör du Olof, nu tycker jag att du och jag diskar, så kan Gunilla och Ulla gå och sätta sig i rummet och ha det skönt en stund.

Ulla Ja, gör det ni. Kom Gunilla, så får jag höra hur det blir till midsommar. Ni kommer väl ut till oss i stugan då?

Gunilla Ja, det gör vi gärna.

Ulla Vi var ju där ute i söndags. Och då drack vi kaffe i granngården. Deras hund har just fått valpar. Där kan ni kanske köpa en valp åt Mikael, för det har ni ju talat om.

Gunilla Ja, det tror jag är vad Mikael behöver just nu. Någon att kela med. Men säg ingenting till Mikael så länge!

Text 17 På Olofs arbetsplats

Det var lunchpaus. Olof ställde ifrån sig sina grejor och gick ner till baracken. Han var lite sen. Man fick skynda sig om man skulle hinna äta och dricka kaffe på den korta pausen. De andra satt redan på bänkarna vid det fyrkantiga bordet. Det var varmt och skönt i baracken. Olof tog ut sin matlåda ur värmeskåpet. Det var korv och potatis i den. Det skulle smaka gott. De flesta hade redan ätit färdigt och hållt upp kaffe i locken på sina termosflaskor. Man brukade alltid äta fort för att en stund över till kaffe och samtal med arbetskamraterna.

- Har ni hört att de har höjt fackföreningsavgiften?
- Ja, med tjugo kronor per år.
- Ja, pengarna blir väl värdia mindre och mindre.
- Det är nästan så man funderar på att gå ur.
- Är du inte klok! Hur skulle du då klara dig om du skulle bli arbetslös?
- Jag kan ju få arbetslöseshjälp om jag går till arbetsförmedlingen.
- Och det tror du att du skulle kunna leva på? Hade jag inte varit med i facket, när jag gick arbetslös förra året, så hade det nog blivit ganska besvärligt för familjen.
- Jaa, det är klart ...
- Och om det skulle bli någon konflikt ... Om det skulle bli strejk till exempel. Hur skulle man då klara sig?
- Det är ju också en fråga om solidaritet.
- Ja, ni har rätt grabbar. Det är bara det, att allting bara blir dyrare och dyrare ...
- Javisst. Men tack varc facket så blir ju också lönerna högre då och då.

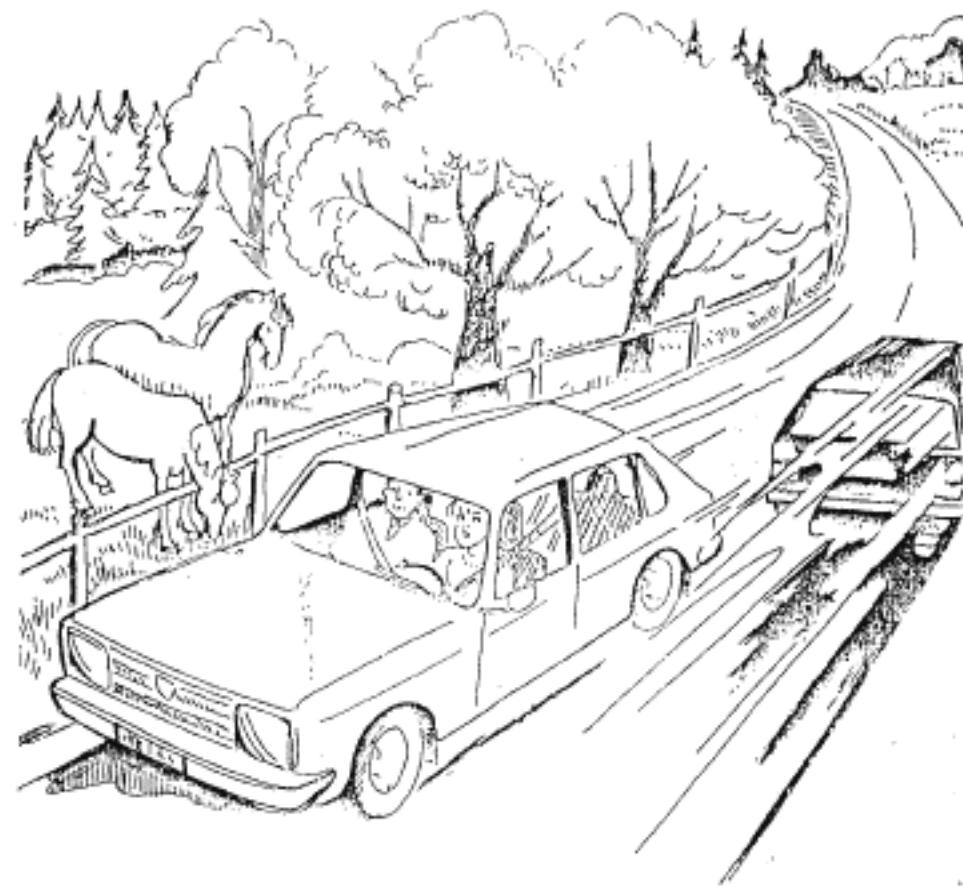
Samtalet gick så småningom över till den aktuella arbets situationen. Alla höll med om att det var skönt att kylan var över. Just nu var det en ganska skaplig period fram till mitten av juni. Sedan skulle det bli för varmt för att vara riktigt bra.

- I det här yrket skulle man bara jobba på hösten och våren, men få lön året runt, tyckte någon.
- Alla skrattade,
- Kanske något att föreslå på nästa fackföreningsmöte!

Text 18

En lektion i bilkörning

Olof och Britta är på väg ut mot landet. Olof sitter vid ratten. Han kör lugnt och säkert. Han ska ge Britta en extra körelektion.

Britta har börjat i körskola. Hon brukar köra en halvtimme varje tisdag och torsdag. Hon har teori lektion varje onsdagskväll och varannan måndagskväll. Teori går riktigt bra för henne. De brukar få en övningsskrivning var fjärde vecka. Britta hade sin andra skrivning i onsdags och hon hade bara ett fel.

Britta vill gärna öva sig att köra bil. Därför har Olof och hon åkt ut och tränat ett tag varje lördag. De brukar åka till en liten väg, där det nästan inte är någon trafik alls. Där får Britta köra själv.

– Nu kan väl jag få köra! Vi har ju kommit ut ur stan och här är inte så mycket trafik.

– Nej, inte än. Det är så många som kommer cyklande här. Och man måste köra väldigt försiktig, när man möter cyklister och glödande.

– Ja, det är klart. Jag är alltid försiktig när jag kör bil.

– Har du glömt hur försiktig du körde förra lördagen, när du fick se Dans föräldrar komma promenerande i skogen? frågar Olof smäleende.

– Det förstår du väl att man blir nervös när man träffar dem.

– Nu ska du få köra, varsågod.

Olof parkerar bilen vid väggkanten och de byter snabbt plats. Britta tar på sig säkerhetsbältet, vrider om nyckeln, lägger in ettan, gasar och släpper upp kopplingen. Bilen startar med ett ryck. Men sedan går det fint.

– Du kör bra. Men du glömde att titta i backspegeln när du startade.

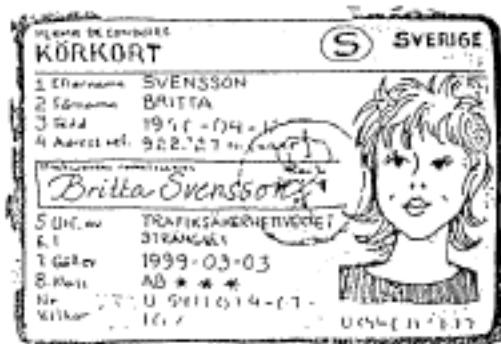
Nu kommer det en bil emot dem. Olof ser orolig ut och tittar på Britta, för den motstående bilen har hög fart. Hon bromsar lite och styr så långt till höger som möjligt.

– Jag blev faktiskt riktigt rädd, säger Britta med darrande röst.

– Jag också. Den gubben borde inte ha körkort. Han körde alldelens för fort. Men stannar nu och försök att backa! Du kan backa in på den här skogsvägen, så vänder vi och kör tillbaka en bit. Vi ska sätta upp ett par pinnar sedan, så att du får lära dig att fickparkera.

– O pappa, vad jag längtar efter att få körkort. Vad det ska bli härligt att kunna ta bilen och åka ut själv!

– Jaså, du tänker ta bilen. Så vi ska få en biltjuv i familjen ...

Text 19 På Brittas arbetsplats

Britta ställde ifrån sig cykeln nere vid grindarna. Klockan var kvart i sju. Hon tyckte att det skulle bli roligt att arbeta på sjukhuset igen. Förra gången hade hon varit på en medicinsk avdelning. Nu skulle hon arbeta på kirurgen.

I omklädningsrummet satte hon på sig den nytvättade vita arbetströcken, och sedan gick hon upp till avdelning fyra, där hon skulle arbeta. Hon presenterade sig för avdelningssköterskan, som sade att hon hette syster Karin. Syster Karin ropade på en flicka i vit arbetströja, som var ungefärlig i Brittas ålder, kanske något äldre:

– Kerstin! Kan du komma hit ett tag! ... Det här är Britta, som ska vikariera för dig under din semester. Kan du ta hand om henne idag så att hon blir insatt i arbetserutinen. I morgon måste hon kunna klara sig själv.

– Då sätter vi igång då, sa Kerstin. Vi har mycket att göra innan ronden kommer. Då ska allt vara snyggt och rent i patientrummet. Först hjälps vi åt med att bädda och byta lakan i sängarna. Sedan torkar du av borden så ställer jag in blommorna.

Klockan nio var alla rummen vädrade, sängarna bättade, papperskorgarna tömda, borden avtorkade och blommorna inställda. Nu fick de en paus under ronden, som brukade vara över vid halvtioåldern. Britta fick tillfälle att hälsa på de andra arbetskamraterna. Vid kaffebordet frågade Britta:

– Vad är det för fel på den gamla damen som ligger på E? Hon såg så dålig ut.

– Hon är opererad för gallsten, men hon har visst något annat fel också. Hon har förskräckliga smärtor i magen. Hon har blivit röntgad flera gånger, men de kan visst inte hitta något.

– Usch då! Och hon som hade hela benet inlindat i bandage?

– Ja, det är ganska hemskt. Hon råkade tappa en stekpanna med het olja på benet och blev ganska svårt bränd. Nu är det nästan läkt och hon blir nog utskriven snart.

– Det fanns två unga flickor på den salen också. Vad har de för fel?

– Det är trafikolyckor, båda två. Den ena blev påkörd av en bil för några dagar sedan. Vänstra benet är brutet på två ställen. Den andra blev svårt skadad i en krock för flera månader sedan. Hon fick en ryggskada och är förlamad i båda benen. Läkarna säger att hon kanske blir handikappad för hela livet.

– Fy så hemskt!

Britta frågade inte mer. Hon satt tyst resten av pausen. Hon tänkte på sitt eget efterlängtade körkort. Hon började förstå att en bil inte var någon leksak.

Text 20

Midsommar på landet

– Välkommen! Och tack för senast!

Ulla, Bengt och Jan stod vid gränden och mötte släktingarna, när de kom till deras stuga. Det var midsommaraston. Olof och Gunilla hade Fredrik och Mikael med sig men Britta hade stannat i stan. Hon skulle vara tillsammans med Dan och hans föräldrar under helgen.

Det var mycket varmt och Olof var svettig efter resan. Han och Bengt tog pojkarna med sig och gick till stranden. Där tog de av sig kläderna och satte på sig badbyxor. Olof kände sig blek på kroppen efter vintern. Bara i ansiktet var han brun.

Olof sa att de skulle tävla om vem som först vägde hoppa i vattnet. Mikael vann. Han dök på huvudet från bryggan. Fastän han inte gillade gymnastik i skolan, kunde han simma mycket bra. Olof och Bengt tog bara ett kort dopp. De tyckte att vattnet var för kallt. Men Jan och Fredrik plaskade och lekte en lång stund i vattnet.

När de kom hem, sa Mikael att han tänkte gå till granngården och hälsa på deras hund. Då skrättade faster Ulla och sa att han nog skulle bli överraskad när han kom dit. Hon tänkte på valarna.

Jan och Fredrik plockade blommor och löv till majstången och Olof och Bengt hjälpte dem att binda kransar. Så hjälptes de åt att resa majstången. Pojkarna ville genast börja dansa kring den. Men var fanns Mikael? Han hade varit borta i tre timmar nu. Olof gick till grannen för att fråga efter honom. Och där satt Mikael på köksgolvet och sex små valpar kröp omkring honom. I famnen hade han den sjunde. Han såg lycklig ut.

Mikael Tänk, om jag kunde få en! Gissa, vilken jag tycker alla bäst om?
Olof Den du har i famnen.

Mikael Ja, kan jag inte få den? Snälla pappa!

Olof Tror du att du kan sköta en hund själv då?

Mikael Ja, jag ska gå ut med den varje dag. Det lovar jag.

Olof Nåja, den är i alla fall för liten nu för att lämna sin mamma. Men vi kan väl fråga om vi får köpa den. I så fall kan vi hämta den, när vi kommer hem från semestern.

För första gången på länge fick Olof en stor kram av Mikael.

Den kvällen dansade Olof och Gunilla, Bengt och Ulla, Jan och Fredrik och så myggorna kring majstången. Mikael stannade inne hos "sin" valp.

*Hur ska jag få veta om du båller av mig eller ej
när du aldrig säger att du älskar mig?*

*Bara det blir sommar för jag svar, kära lilla du
ty då ska jag spöra blommorna de sju.
Midsommarmatten plockar jag klöver och timotej
karibacka och ängsull och blyga förgätmigej,
blåklockor och violer, och sen drömmar jag om dig
och då vet jag att du älskar blott mig.*

*Nog har jag förklarat att du är min egen hjärtevän
lovat dig min trohet om och om igen
Men kanhända att nångång ibland trivlar du ändå
Bara det blir sommar ska du vishet få.
Midsommarmatten plockar du klöver och timotej
karibacka och ängsull och blyga förgätmigej,
blåklockor och violer, och sen drömmar du om mig
och då vet du att jag älskar blott dig.*

("Midsommarblomster". Text: Einar Molin. Musik: Lille Bror Söderlundh)

Semester

Familjen sitter vid köksbordet och tittar i kartboken, som ligger uppslagen framför dem. Om drygt en vecka börjar Olofs semester och då tänker de åka söderut. Först ska de vara hos mormor i Göteborg några dagar och sedan ska de hälsa på Gunillas systrar i Marstrand och Lysekil.

Britta Måste vi vara hos mostrarna på västkusten varje år? Pia och hennes föräldrar ska vara på Gotland i sommar. Det tycker jag vore mycket roligare.

Gunilla Vi är så många, så det skulle bli alldeles för dyrt. Och så vill jag faktiskt gärna träffa släktingarna. Och tänk på mormor, som är ensam nu. Vi kan väl i alla fall åka en annan väg i år. Jag är så trött på E3:an.

Olof Ja, i så fall kan vi åka öster om Vättern. Från Gränna och söderut är det ju väldigt vackert.

Gunilla Blir det inte minst tio mil längre?

Fredrik Jag tycker att vi åker den kortaste vägen. Jag gillar inte att åka så långt.

Olof Vet ni vad jag tycker! Vi åker till Norrköping och tittar på Kolmårdens djurpark. Jag tror att det finns ett bra motell norr om stan. Då övernattar vi där och åker till Göteborg nästa dag.

Mikael

Ja, det gör vi! Finns det många djur i Kolmården?

Olof Jag har aldrig varit där, men jag tror säkert att det finns både tama och vilda djur – men inga valpar, Mikael!

Gunilla

Jag har hört att de har en speciell hage med en massa getter och ett slags konstiga små grisar. Där får barnen gå in och klappa djuren. Det vill du väl, Fredrik?

Fredrik Nej, det vill jag inte!

Mikael År du rädd, va?

Fredrik Nej, det är jag inte, men jag gillar inte grisar!

Den första semesterdagen! Familjen startade mot Norrköping tidigt på morgonen. Det var skönast att fära hemifrån, medan solen inte värmde så mycket.

Mikael hade tagit med sig en massa gamla serietidningar, så han skulle nog inte tycka att resan blev långtrökkig. Värra var det med Fredrik. Han hade ingenting att göra och tyckte att det var trångt i baksätet. Britta försökte läsa för honom en stund men hon började snart må illa. Hon måste hitta på någonting annat.

– Titta Fredrik, vad många kor som går där borta på ängen, sa hon.

– Mm.

– Och titta, en häst! I hagen där framme. Visst är den fin!

– Mm.

Fredrik var inte intresserad.

– Ska vi sjunga lite? föreslog Gunilla. Jag kan en bra sång:

Tycker du om mig?

Ja, det gör jag.

Är det riktigt säkert?

Ja, det är det.

Vill du faktiskt ha mig?

Ja, det vill jag.

Tra-la-la-la-la-la-la-le!

Ska vi ha semester?

Ja, det ska vi.

Sitter vi i bilen?

Ja, det ...

– Nej den där visan tar visst aldrig slut, sa Olof efter den femte versen. Jag tycker att det är dags för en paus.

Han körde längsammare och alla tittade ut, för att se om det fanns någon bra plats, där de kunde sitta.

Fredrik Kan vi inte sitta i gräset där borta?

Gunilla Det är inte gräs, det är havre. Där får vi inte sitta, för då blir åkern förstörd.

Olof Vi stannar där framme vid skogen och går in i den en bit, så hittar vi säkert någon bra plats, där vi kan dricka saft.

De fann en solig glänta och slog sig ner där.

Vid 1-tiden kom de till Norrköping. De ville först en stund på motellet, innan de satte sig i bilen och åkte till djurparken. Den var väldigt stor, så de orkade inte titta på alla djur. Björnar, renar, älgar och apor hade de redan sett på Skansen en gång, men lejon, tigrar och giraffer såg de nu för första gången. Det roligaste var ändå delfinerna. Nästan en hel timme visade de sina konster. De var fantastiska!

– En sån skulle man ha hemma i badkaret! sa Mikael.

Gunillas brev II

Uppsala den 12 september

Ett brev till mamma!

Här kommer hälsningar från oss i Uppsala. Nu är sommaren igång igen och det är faktiskt ganska skönt. Det var roligt att börja arbeta och träffa barnen i skolan. Vad de växer över en sommar! Det är verkligen stor skillnad mellan en förstaklassare och en andraklassare.

Nu har vi ju också en egen förstaklassare. Första dagen var Fredrik rädd för allt det nya, när vi gick till skolan och han hade sin nya skolväska på ryggen. Men han var lycklig när han kom hem. Fröken var "jättensöll".

Jag tror att Mikael trivs bättre i skolan i år. Han verkar gladare och bråkar inte så mycket med Britta. Hans stora intresse är förstår Kasper. Du må tro att den hunden har gjort honom gott. Du vet ju hur det var förra året, bara serietidningar och frimärken. Nu behöver vi inte tjata längre för att få ut honom i friska luften.

Britta har slurat skolan. Ja, du kommer väl ihig hur mycket vi diskuterade det i somras. Olof och jag tycker att det är lite synd, men Britta trivs väldigt bra på sjukhuset och det är ju det viktigaste. Nu har hon ju också fått sitt körkort och du må tro att hon är lycklig över det.

Olof jobbar nu utanför stan. Firman som han arbetar åt håller på att bygga radhus. Jag tror att de tänkt bygga ett 50-tal hus – alla precis likadana. Det är lite synd, tycker jag – men samtidigt kan jag inte hitta bli att tänka: Om man ändå hade råd att köpa ett av dem!

Nu har jag skrivit så mycket om oss. Hur har du det själv? Du skriver i ditt brev, att det är svårt att vara ensam. Ja, det förstår jag verkligen. Jag tycker att det är bra, att du tänker börja i en studiecirkel för pensionärer.

Olof och barnen hälsar! Jag skickar med en teckning, som Fredrik har ritat till dig. Just nu är han med Olof på en fotbollsmatch. Olof känner både målvakten och en av backarna i Uppsala-laget, och det gör naturligtvis matchen extra intressant.

Må så bra och kram från

Gunilla

